

NOTAT



**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Miljø og Erhverv
J.nr. 2018 - 8481
Ref. JEM
Den 30. oktober 2020

Opdaterede støjberegninger for vindmøller ved Bølå

Problemstilling

Langs den dansk-tyske landegrænse i området ved Bølå (Aabenraa Kommune), er der placeret et stort antal vindmøller på begge sider af grænsen. På den danske side er der placeret 16 vindmøller (8 etableret i 2000, 8 etableret i 2011), og på den tyske side er der tale om 19 vindmøller, der er etableret efter 2013. Spørgsmålet om den samlede støjpåvirkning fra vindmøllerne i området har især efter etablering af de tyske vindmøller været genstand for politisk drøftelse og spørgsmål i relation til planlægningen af de tyske vindmøller og deres grænseoverskridende påvirkning. Miljø- og Fødevareministeriet har foretaget en nærmere undersøgelse af støjforholdene, og Miljø- og Fødevareudvalget er i den forbindelse lovet en orientering, når de endelige resultater foreligger.

Baggrund

I forbindelse med planlægning for de tyske vindmøller og efter deres etablering har en række danske naboer gennem længere tid klaget over de samlede støjgener fra de tyske og danske vindmøller i området ved Bølå og klaget over Miljøstyrelsens (tidligere Naturstyrelsen/ Styrelsen for Vand og Naturforvaltning) sagsbehandling i forhold til styrelsens rolle i forbindelse med grænseoverskridende miljøpåvirkninger (Espoo-konventionen). Miljøstyrelsen har i forbindelse med klagen i 2018 vurderet, at sagen som udgangspunkt er behandlet efter de regler i miljøvurderingsloven og Espoo-konventionen, som regulerer håndtering af grænseoverskridende forurening, men at styrelsen i forbindelse med høringen af de endelige tilladelser til opsætning af de tyske vindmøller burde have fulgt yderligere op på de afgivne høringssvar til de tyske myndigheder. Miljø- og Fødevareministeriets departement har i et svar af 21. august 2018 til beboernes talsmand beklaget dette. Miljøstyrelsen bemærkede, at det ikke er givet, at bedre opfølgning ville have påvirket de tyske myndigheders beslutning om opstilling af vindmøllerne.

Miljøstyrelsen er det danske kontaktpunkt for sager om grænseoverskridende miljøpåvirkninger (Espoo-konventionen) og skal, når man modtager en høring fra en nabostat sikre, at der i forbindelse med planlægningen af konkrete projekter gennemføres høringer i Danmark i de tilfælde, hvor der kan forekomme sådanne grænseoverskridende miljøpåvirkninger. Styrelsen skal formidle de afgivne høringssvar til nabostaten og gennemføre drøftelser med nabostaten efter konkret behov. Som ressortmyndighed for støj/grænseoverskridende miljøpåvirkninger kan styrelsen afgive høringssvar, hvilket også er sket i den konkrete sag i forhold til støj og landskab ved Bølå.

Fra dansk side har der tilbage i 2011 - 2014 været afgivet høringssvar i forbindelse med de tyske planer om opsætning af vindmøller på den tyske side, hvor det fra dansk side blev påpeget, at de vurderinger af støjbelastningen, der angiveligt var gennemført i henhold til de danske regler, ikke var foretaget på en fyldestgørende måde. I januar 2014 blev der på denne baggrund afholdt et møde mellem danske og tyske myndigheder, men de tyske planer blev imidlertid ikke ændret som følge af dialogen. Trods de

danske høringssvar blev de tyske møller således opstillet, uden at der er gennemført fyldestgørende beregninger i henhold til de danske regler, hvilket der imidlertid heller ikke er gældende krav om, idet de danske regler ikke gælder i Tyskland.

Løsning

Efter dialog med de tyske delstatsmyndigheder har Miljø- og Fødevarerministeriet i 2018 gennemført foreløbige beregninger af den samlede støjbelastning fra danske og tyske vindmøller i området ved Bølå. Beregningerne blev gennemført efter danske regler og på baggrund af tyske data for gennemførte kontrolmålinger af den udsendte støj fra de tyske vindmøller, men i 2018 var der ikke gennemført kontrolmålinger af støjen fra alle danske vindmøller i området. Efterfølgende har Aabenraa kommune påbudt ejerne af de danske vindmøller at gennemføre kontrolmålinger af den udsendte støj. Målingerne er pga. vejrlige forhold først afsluttet i 2020, og herefter har Miljø- og Fødevarerministeriet opdateret støjberegningerne, så de endelige resultater for den samlede støjbelastning fra vindmøller i området nu foreligger.

Der er gennemført beregning af støjen ved 16 danske boliger, og ved én af disse boliger overstiger støjen den danske støjgrænse med 2,4 dB, hvilket i en ren dansk kontekst (dvs. hvis alle møllerne i området var placeret i Danmark) ville svare til en mindre, men signifikant overskridelse, som ville føre til et krav om reduktion af den samlede støj fra vindmøllerne. De tyske vindmøller er opført senest og har medført en forøgelse af den samlede støj i området, men fra dansk side kan man imidlertid ikke kræve, at danske støjregler skal overholdes af vindmøller i Tyskland. De tyske kontrolmålinger af støjen fra de tyske vindmøller har så vidt vides ikke ført til indgreb over for de tyske vindmøller, og Miljø- og Fødevarerministeriet lægger derfor til grund, at de tyske støjregler vurderes overholdt.

De danske vindmøller er placeret nærmest de danske boliger og giver således de største støjbidrag. De gennemførte kontrolmålinger viser, at den udsendte støj på nær én vindmølle generelt er lidt mindre, end det blev lagt til grund i forbindelse med anmeldelse af møllerne, og der er derfor ikke grundlag for at gribe ind over for støjen fra de danske vindmøller. For en enkelt af de ældste danske vindmøller fra år 2000 viser målingerne en øget støjudsendelse, men denne mølle er reguleret af den første vindmøllebekendtgørelse fra 1991, der ikke giver mulighed for at gribe ind ved vindhastigheden på 6 m/s, hvor ovennævnte niveau på 2,4 dB over den danske støjgrænse optræder.

Ved yderligere 13 af de 16 boliger overstiger den samlede støj de danske støjgrænser med mellem 0,1 og 1,6 dB, hvilket i en dansk kontekst ville svare til små overskridelser, men som ikke ville føre til indgreb over for støjen, idet overskridelser på mindre end 2 dB, som er ubestemtheden på støjberegningerne, i henhold til de danske regler vurderes at være af underordnet betydning. Ved de to sidste af de 16 boliger er den beregnede støj mindre end de danske støjgrænser.

I forbindelse med de i 2018 gennemførte foreløbige beregninger, der også indikerede, at den samlede støjbelastning fra vindmøllerne i området omkring Bølå kunne overstige de danske støjgrænser, har Miljø- og Fødevarerministeriet tidligere været i dialog med de tyske delstatsmyndigheder og på baggrund af støjberegningerne påpeget, at der med den beregnede støjbelastning ikke bør opstilles eller planlægges for yderligere vindmøller langs den dansk/tyske grænse i dette område. Miljø- og Fødevarerministeriet modtog imidlertid i 2019 det 2. udkast til Slesvig Holstens regionalplan for udbygning af vindenergi, hvori der var udpeget et supplerende område, der grænser tæt op til nogle af de eksisterende tyske vindmøller, der indgår i ovennævnte støjberegninger, og hvor yderligere 6 store vindmøller ville kunne etableres. I et høringssvar til udkastet til regionplan gentog Miljø- og Fødevarerministeriet anmodningen om ikke at planlægge for yderligere vindmøller i området, og i det 3. udkast til regionplan, der blev sendt i høring i foråret 2020, indgår det supplerende område til opstilling af vindmøller nu ikke længere.

Miljø- og Fødevareministeriet vil nu tage kontakt til de tyske delstats myndigheder dels med henblik på at oplyse om de gennemførte endelige støjberegninger, der konsoliderer vurderingen af, at yderligere opstilling af vindmøller i området ved Bølå med den nuværende støjbelastning bør undgås, dels med henblik på en bekræftelse af, at de tyske kontrolmålinger ikke har påvist overskridelse af de tyske regler. Endvidere tages kontakt til Aabenraa Kommune med henblik på at afklare status for de ældste danske vindmøller og eventuelle muligheder for at reducere støjbelastningen.